

Årsplan 2024 for Regional Kompetansetjeneste – Medfødte Russkader HSØ

RK-MR er en regional kompetansetjeneste i Helse Sør-Øst som skal bidra til å styrke kvaliteten på tjenestene som barn og unge med medfødt alkohol og/eller ruseksponering får i vår helseregion. Dette skal oppnås gjennom formidling av kunnskap og oppbygging av kompetanse. RK-MR gir også et klinisk tilbud (utredning, diagnostikk, forslag til tiltak, evt. oppfølging) på 3.linjenivå til barn og unge som har vært utsatt for alkohol og/eller rusmidler i fosterlivet. Målet er å bidra til gode kliniske tjenester bygget på forskning, klinisk erfaring og brukerkunnskap. Målgruppen for RK-MR er primært ansatte i spesialisthelsetjenesten i regionen som jobber med barn og unge.

ÅRSPLAN 2024.

I 2025 vil RK-MR ha følgende satsningsområde:

1. Utarbeide **Kunnskapsoppsummering vedr. utkomme etter prenatal eksponering for ulovlige rusmidler, inkludert benzodiazepiner.**
2. **Veileder for utredning av barn med prenatal eksponering for ulovlige rusmidler.**

– Dette vil medføre reduksjon i det kliniske tilbudet fra og med august 2025 til og med desember 2025. I denne perioden vil RK-MR være tilgjengelige for pasientdrøftinger og veiledning med spesialisthelsetjenesten, men ikke selv gjennomføre kliniske utredninger. Det forventes at kunnskapsoppsummeringen kan sendes ut på høring til en ekspertgruppe før nyttår 2025 og publiseres i 2026.

Kunnskapsformidling og kompetanseheving	
TILTAK	MÅLGRUPPE
Diagnosekurs for leger og psykologer i bruk av «FASD 4-digit-diagnostic code». <ul style="list-style-type: none">• 2 dagers kurs• Er godkjent som spesialistkurs• Våren 2025: Agder• Høsten 2025: Vestfold og AHUS	Leger/psykologer i Helse Sør-Øst, evt. andre helseregioner.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Administrasjonsadresse	Foretaksregisteret
		Telefaks		
			Telefon	

Halvdagskurs om tiltak ved FASD/nevroutviklingsforstyrrelse for helsepersonell og annet personell i førstelinjen <ul style="list-style-type: none"> • Digitalt tiltakskurs ca 3 ganger pr semester, holdes ved mer enn 50 påmeldte. 	Helsepersonell og annet personell i førstelinjetjenesten og spesialisthelsetjenesten
Kurs om tiltak ved FASD/medfødt ruseksponering og reguleringsvansker til barnehager, skoler og førstelinjetjeneste. <ul style="list-style-type: none"> • Kurset er på 2 timer med hovedfokus på konkrete tiltak. • Kurset har vært revidert flere ganger og får svært god evaluering. 	Hele HSØ
Veiledning til sykehusteam som utreder med spørsmål om FASD <ul style="list-style-type: none"> • Fortløpende telefonisk til andre tjenester ved behov 	2-5 ganger pr år etter behov.
Undervisning for vernepleiere (UIA)	Vår 2025
Tiltak for å bedre kvalitet på HSØ sine tjenester til barn med FASD/prenatal ruseksponering	
<p>Klinisk arbeid: Kompetanseheving og økt erfaringsgrunnlag for utredning og diagnostisering gjennom klinisk arbeid med pasienter. RK-MR har i 2025 kapasitet til utredning av ca. 35 pasienter. Disse henvises fra hele HSØ. I samarbeidet inngår drøfting med spesialisthelsetjenesten i forkant av utredning, møte med gjennomgang av utredning/diagnose og tiltak i etterkant. Henvisende instans mottar både tverrfaglig rapport med diagnoser og egen rapport med forslag til tiltak.</p> <p>Innovasjonsprosjekt: RK-MR har fått PhD-midler fra Sørlandet sykehus til et innovasjonsprosjekt for familier med barn med FASD. Det eksisterer ikke utprøvde eller standardiserte metoder for behandling av barn med FASD/medfødt ruseksponering med store reguleringsvansker/atferdsvansker. RK-MR startet i 2022 utviklingen av standardisert psykoedukasjon. Metoden bygger på internasjonale studier som viser at psykoedukasjon til foresatte og andre nærpå personer reduserer stress og øker mestring hos foreldre, gir mindre atferdsforstyrrelser hos barnet og reduserer antall flyttinger mellom fosterhjem. Behandlingsprogrammet skal gå over 3 mnd og være en kombinasjon av undervisning og veiledningsamtaler med foresatte. Opplegget er videobasert. Etter utprøving skal det gjennomføres en effektstudie, som er utviklet som et PhD-prosjekt. Forutsatt positive effekter av programmet vil behandlingsprogrammet kunne leveres ut til alle sykehus i HSØ slik at det kan implementeres i ordinær klinisk praksis. Studien videreføres i 2025.</p>	<p>Barneavdelinger BUP HABU</p> <p>Barneavdelinger BUP HABU</p> <p>Familier i HSØ BUP/HABU</p>

<p>Gjennomføre brukerundersøkelse for våre pasienter/brukere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fagpersoner som henviser til RK-MR, blir bedt om å fylle ut digital evaluering i etterkant av samarbeidet. • Foresattes opplevelse av opphold/utredning i RK-MR fylles ut ved avsluttet opphold • Evaluering av undervisning og kurs foregår ved digital løsning. 	<p>Brukere av RK-MR sine tjenester</p> <p>Kontinuerlig</p> <p>Kontinuerlig</p>
Fagnettverk	
TILTAK	MÅLGRUPPE
<p>Det er etablert en ekspertgruppe med klinikere fra Helse Sør, Helse Vest og Helse Midt som har erfaring fra utredning og diagnostisering av FASD. Denne gruppen fungerte som høringsinstans under utarbeidelse av kunnskapsbasert retningslinje som ble publisert i 2024. Vi vil be gruppen bistå med ny gjennomgang ved revidering av retningslinjen våren 2025.</p>	<p>Fagpersoner</p> <p>April 2025</p>
<p>Utarbeidelse av felles retningslinje for utredning av FASD i Norden?</p> <p>Gjennom EUFASD foreningen har vi bygget opp samarbeid med klinikere fra Sverige, Finland og Danmark. RK-MR ønsker å invitere til et nordisk ekspertgruppemøte hvor målsetningen er å vurdere hvorvidt det er grunnlag for å etablere en felles nordisk retningslinje for diagnostisering av FAS og utredning av FASD, i første omgang for forskningsøyemed.</p>	<p>Høsten 2025</p> <p>Forskere og klinikere</p> <p>Digitalt?</p>
Informasjon / nettside	
TILTAK	MÅLGRUPPE

<p>Holde oppdatert nettsiden til RK-MR. Vår administrative konsulent har nå råderett over siden.</p> <p>Nettverksmøter for familie/venner/besøkshjem/avlastningstilbud etc. Informasjon om tilstanden, prognose og tiltak. Spørsmål og diskusjon om hvordan barnet best kan hjelpes ut fra aktuelle kunnskap.</p> <p>RK-MR bidrar i mediebildet når vi blir forespurt.</p>	<p>Kontinuerlig. Fagpersoner og allmenhet</p> <p>Kontinuerlig; familier og kommunale tjenester</p> <p>Ved forespørsel Allmennheten</p>
Samarbeid	
TILTAK	MÅLGRUPPE
<p>KoRus Sør og Øst</p> <p>EUFASD Alliance - Europeisk forening for FASD, interesseorganisasjon. Det planlegges en europeisk kongress om FASD i Madrid i sept-24 hvor fagfolk fra RK-MR vil delta.</p> <p>KoRus Sør Borgestadklinikken og Sykehuset Innlandet Reinsvoll</p> <p>RK-MR samarbeider med den brukerorganisasjonen FASD Norge. Organisasjonen er aktiv, og vi bidrar med forelesninger/drøftinger og med å spre informasjon om tilbudet.</p>	<p>Samarbeid om å få ut informasjon via nettsider, utarbeidelse/distribusjon av materiell.</p> <p>Skranes sitter i styret for EUFASD.</p> <p>Tilbud om samtaler med gravide som er innlagt ved avdelingene, samt oppfølging av barn etter fødsel for familier innlagt i familieenhetene. Vår og høst 2024.</p>
Forskning	
TILTAK	MÅLGRUPPE

<p>Fagpersoner ved RK-MR veileder 1 post-doc kandidat (overlege Thorsten Gerstner) med oppstart høsten 2025. Klinisk forskningsprosjekt med fokus på EEG og MR-funn blant barn med FASD. Finansiert fra Sørlandet sykehus.</p> <p>RK-MR fikk tildelt et PhD-prosjekt finansiert av Sørlandet sykehus i 2022. Stipendiat er pedagog Anne Cecilie Tveiten, og prosjekt er knyttet til utarbeidelse og utprøving av intervensjon basert på psykoedukasjon til foresatte.</p>	<p>Oppstart høsten 2025</p> <p>Metode utviklet Prosjektet videreføres i 2025.</p>
---	---